

Girona, 3 de novembre de 2022

El nou sistema de cotització per a autònoms - 2023

El passat 26 de juliol el Govern va aprovar el Reial decret llei 13/2022, pel qual s'estableix un nou sistema de cotització per als treballadors autònoms, basat en els rendiments reals nets, modificat posteriorment pel Reial decret llei 14/2022 d'1 d'agost.

Aquesta reforma, que serà efectiva a partir de gener de 2023, encara està pendent d'un tràmit parlamentari que encara pot incloure alguna variació, per la qual cosa no es pot donar per definitiva en la seva totalitat.

Nou sistema de cotització

La reforma estableix un nou sistema que s'aplicarà de forma gradual els propers tres anys (**2023-2025**), i que consisteix en un sistema de cotització per trams, on es fixen les bases de cotització i les quotes a pagar en funció dels rendiments nets de l'autònom.

Aquest sistema serà transitori, fins a la seva definitiva aplicació, que es produirà com a molt tard en nou anys (**fins a l'any 2032**).

S'habilita així un sistema que permet als autònoms canviar la base de cotització, en funció de la previsió d'ingressos nets (descomptant els costos de desenvolupar la seva activitat), fins a sis vegades l'any (1 de març; 1 de maig; 1 de juliol, 1 de setembre; 1 de novembre i 1 de gener) per adaptar-ne la cotització als ingressos reals de la seva activitat.

Al final de l'exercici fiscal, i una vegada coneguts els rendiments nets anuals reals, es regularitzaran les cotitzacions i es tornaran o reclamaran quotes, en cas que el tram de rendiments nets definitius estigui per sota o per sobre de la base de cotització aplicades segons les previsions.

A l'any següent, una vegada hagi presentat la declaració de la Renda, la Seguretat Social i l'Agència Tributària creuaran dades per conèixer els ingressos reals de cada autònom. D'aquesta manera, l'Agència Tributària trametrà les dades a la Tresoreria de la Seguretat Social que ajustarà el tram al rendiment real de l'any anterior. Si coincideixen amb l'aplicat no hi haurà efectes econòmics; si és inferior al que correspon pels rendiments reals haurà d'abonar la diferència, i si està per sota, la Seguretat Social li reintegrarà el que hagi cotitzat de més.

Per aquesta raó, a partir de l'exercici 2023, s'estableix l'obligació de fer la declaració de la renda per a totes aquelles persones físiques que en qualsevol moment haguessin estat d'alta com a treballadors autònoms.

Definició de rendiments nets. Despeses deduïbles i no deduïbles

El RD defineix el concepte de **rendiments reals nets**, fonamental per a la posada en marxa del nou sistema. Segons aquesta definició, els rendiments nets es calcularan deduint dels ingressos de l'exercici totes les despeses produïdes i necessàries per a l'obtenció dels ingressos de l'autònom.

El càlcul del rendiment net es realitzarà sumant tots els ingressos i restant totes les despeses deduïbles fiscalment.

Es considera ingrés tots aquells ingressos derivats de les activitats econòmiques i els rendiments del treball (autònoms societaris) de l'autònom.

La qüestió clau és determinar què es considera despesa deduïble. I per això, serà important el criteri de l'Agència Tributària que serà l'encarregada de decidir quines despeses poden ser deduïbles i quines no ho seran. Serà despesa deduïble tot allò que ja s'acceptava i que compleixi aquests tres requisits:

- Estar vinculat a l'activitat econòmica.
- Poder justificar-se.
- Estar comptablement registrat.

Despeses deduïbles són, per exemple, les amortitzacions per inversions, la compra de materials o matèries primeres, les nòmines de les persones treballadores a càrrec, els lloguers, serveis a empreses, despeses financeres o despeses corrents i el pagament de la quota d'autònoms, entre d'altres.

Una vegada calculats els ingressos i les despeses deduïbles de l'any s'estableix una deducció addicional per despeses genèriques "difícilment deduïbles", sense haver d'acreditar-les, del 7% per a autònoms individuals i del 3% per a treballadors per compte propi societaris.

El resultat seran els rendiments nets i aquesta serà la xifra que determinarà la base de cotització i la quota corresponent **(vegeu taula) (*)**.

En el cas dels **autònoms societaris**, per determinar els rendiments que es prendran com a càlcul per fixar el tram de cotització i la base de cotització, es computaran en els termes que es determinin reglamentàriament (pendent de regulació). Del Reial decret es desprèn que es computaran la totalitat dels rendiments, dineraris o en espècie, derivats de la participació en els fons propis de la societat o societats en què es disposa de control efectiu, així com la totalitat dels rendiments de treball (nòmina) derivats de la seva activitat en aquestes societats.

Detall de les bases i quotes per trams

Les quotes mensuals a la Seguretat Social es fixen en una taula amb 15 trams de cotització que s'agrupen en funció dels rendiments nets **(vegeu taula) (*)**.

Quota reduïda: El RD manté una quota bonificada universal i generalista (actual tarifa plana) per als nous autònoms, que passarà a anomenar-se quota reduïda, de 80 euros durant dotze mesos, extensible a dotze mesos addicionals més quan els ingressos nets segueixin sent inferiors al SMI.

Excepció al nou sistema: La disposició transitòria 6a RDL 13/2022 permet als treballadors autònoms que a 31 de desembre de 2022 cotitzaven per una base de cotització superior a la que els correspondria per raó dels seus rendiments, mantenir aquesta base de cotització o una inferior a aquesta, encara que els seus rendiments determinin l'aplicació d'una base de cotització inferior.

La nova normativa inclou una avaluació periòdica d'aquest nou sistema que es farà en el marc del diàleg social cada tres anys i que es plasmarà cada any a les Llei de Pressupostos generals de l'Estat. Aquestes taules, any rere any, s'aniran aproximant als ingressos reals.

Acció protectora

A més, la reforma inclou una millora a l'esquema de protecció per cessament d'activitat dels treballadors per compte propi. En base a l'experiència del desplegament de prestacions durant la pandèmia s'amplien les modalitats del cessament d'activitat per millorar la cobertura de diferents contingències, com en el cas d'una interrupció només parcial de l'activitat, i s'adapta als autònoms la protecció que proporciona als assalariats el mecanisme RED establert a la reforma laboral per a situacions de crisis cícliques o sectorials.

Per a qualsevol dubte, aclariment o informació addicional, podeu posar-vos en contacte amb el vostre assessor laboral i/o fiscal.

David Carbonés
Director de l'Àrea de Laboral
Ribas Àlvarez Gestió Laboral SLU

(*) *Taula de cotitzacions: Per als anys 2023-2025 els trams de bases i quotes segons ingressos declarats són els següents (disposició transitòria 1a RDL 13/2022):*

Detalle de las bases y cuotas por tramos entre 2023 y 2025						
	2023		2024		2025	
TRAMO	BASE	CUOTA	BASE	CUOTA	BASE	CUOTA
<=670	751,63	230	735,29	225	718,95	200
> 670 y <=900	849,67	260	816,99	250	784,31	220
>900 y <= 1.125,9	898,69	275	872,55	267	849,67	260
> 1.125,9 y <=1.300	950,98	291	950,98	291	947,71	290
> 1.300 y <=1.500	960,78	294	960,78	294	960,78	294
> 1.500 y <=1.700	960,78	294	960,78	294	960,78	294
> 1.700 y <=1.850	1013,07	310	1045,75	320	1143,79	350
> 1.850 y <=2.030	1029,41	315	1062,09	325	1209,15	370
> 2.030 y <=2.330	1045,75	320	1078,43	330	1274,51	390
> 2.330 y <=2.760	1078,43	330	1111,11	340	1356,21	415
> 2.760 y <=3.190	1143,79	350	1176,47	360	1437,91	440
> 3.190 y <=3.620	1209,15	370	1241,83	380	1519,61	465
> 3.620 y <= 4.050	1274,51	390	1307,19	400	1601,31	490
> 4.050 y <=6.000	1372,55	420	1454,25	445	1732,03	530
> 6.000	1633,99	500	1732,03	530	1928,10	590

RESUM DELS PRINCIPALS CANVIS QUE INTRODUEIX EL NOU SISTEMA DE COTITZACIÓ DELS AUTÒNOMS A PARTIR DE GENER DE 2023:

Quines són les claus per entendre el funcionament del futur sistema de cotització dels autònoms?

1. El nou sistema de cotització es basa en els rendiments nets reals que obtingui l'autònom en el desenvolupament de treball o les diferents activitats.
2. El nou sistema entrarà en vigor a partir de gener de 2023, per tant, el primer exercici d'aplicació serà l'any 2023.
3. El sistema s'aplicarà de manera gradual, en dos trams, un primer tram que va de (2023-2025) i un segon tram del 2026 al 2032. El govern regularà els futurs canvis a través de la Llei de pressupostos.
4. A partir del 2023 existiran 6 finestres per modificar les bases de cotització durant l'any en curs: (1 de gener; 1 de març; 1 de maig; 1 de juliol; 1 de setembre; i 1 de novembre).
5. Cada mes d'octubre s'haurà d'enviar a Tresoreria de la Seg. Social la previsió de rendiment net de l'any següent, com a previsió de la base de cotització sobre la qual s'aplicarà la quota a pagar.
6. Un cop feta la declaració de la renda, Hisenda facilitarà la informació la TGSS que aplicarà la corresponent regularització, positiva o negativa, sobre allò realment cotitzat.
7. A partir de 2023, tot autònom estarà obligat a realitzar la declaració de la renda, independentment dels seus ingressos.
8. Serà molt important fer una correcta previsió del rendiment net previ i, si difereix molt de la realitat, anar fent modificacions durant les finestres per modificar les bases.
9. Per això és clau afinar la previsió del rendiment i el seguiment amb el seu assessor fiscal, i anar comunicant els canvis al seu assessor laboral per fer les comunicacions a la Seguretat Social.